

Bilag til Arbejdstilsynets årsrapport 2016

*Klager over arbejdsmiljøafgørelser**

Arbejdstilsynet **modtog** i 2016 klage over 530 arbejdsmiljøafgørelser. Heraf blev 411 behandlet i løbet af året. De resterende 119 klager var ved årsskiftet endnu ikke færdigbehandlet i Arbejdstilsynet.

	2012	2013	2014	2015	2016
Indkomne klager*	698	671	774	477	530

*Klager er i nærværende rapport opgjort som antal påklagede afgørelser.

Arbejdstilsynet **behandlede** i 2016 klager over 513 afgørelser, heraf 411 indkommet i 2016 og 102 indkommet i tidligere år. Heraf blev 315 klager oversendt til Arbejdstilsynets klagenævnet, mens 198 blev afhjulpet under remonstrationsbehandling - det vil sige, at den påklagede afgørelse enten er ophævet af Arbejdstilsynet som følge af klagen (175), eller at klagen er trukket tilbage af klageren (23).

Oversendt til AMK	315
Ophævet af AT	175
Trukket af klager	23
I alt	513

Straffesager

1. Sager om overtrædelse af arbejdsmiljøloven.

Arbejdstilsynet kan rejse en straffesag for overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen, enten ved at udstede en administrativ bøde eller ved at sende en indstilling om tiltalerejsning til politiet.

1.1. Administrative bødeforelæg

Arbejdstilsynet kan søge sager om overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen afgjort ved administrative bødeforelæg i stedet for politianmeldelse. Administrative bødeforelæg kan kun bruges i bestemte sagstyper, hvor der er tale om en klar overtrædelse, og hvor sagen ikke kan forventes at medføre højere straf end bøde.

<i>Administrative bødeforelæg</i>	2013	2014	2015	2016
Adm. Bøder	192	381	450	138

Vedtaget	108	217	256	80
Henlagt	7	23	25	7
Afventer	6	9	4	5
Indstillet til politiet	64	132	165	46
Gennemsnitlig bødestørrelse.	21.797	26.444	29.478	26.558

Antallet af administrative bøder er faldet i forhold til 2015.

Reglerne for udmåling af bøder for overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen blev ændret med virkning fra 1. januar 2016. Ved ændringen forudsættes det, at bødeniveauet for overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen forhøjes, hvis der foreligger skærpende og særligt skærpende omstændigheder, ligesom området for særligt skærpende omstændigheder er udvidet. Derudover vil det efter lovændringen være den samlede forhøjede bøde efter tillæg for skærpende og særligt skærpende omstændigheder, der skal differentieres efter virksomhedens størrelse.

Det er en betingelse for brug af administrative bøder, at der er en klar og fast retspraksis for bødens størrelse. En sådan klar og fast retspraksis forelå ikke i 2016 for så vidt angår bøder, der skulle forhøjes på grund af skærpende og/eller særligt skærpende omstændigheder, og hvor overtrædelsen var begået efter 31. december 2015. Det betyder, at for sager begået den 1. januar 2016 eller senere, er kun sager, hvor bøden *ikke* skal forhøjes på grund af skærpende og/eller særligt skærpende omstændigheder, afgjort med administrative bøder. Alle sager begået 1. januar 2016 eller senere, hvor der forelå skærpende omstændigheder, er i stedet blevet fremsendt til politiet med indstilling om tiltalerejsning, jf. nedenfor.

Som følge af ovennævnte praksis er den gennemsnitlige bødestørrelse på de udstedte administrative bøder faldet i forhold til 2015.

1.2. Tiltaleindstillinger og afgjorte sager

Arbejdstilsynet kan rejse en straffesag ved at sende en indstilling om tiltalerejsning til politiet.

Tiltaleindstillinger	2013	2014	2015	2016
Indstillet til politiet	907	695	580	864
Grønland	20	20	10	3
Afsluttede sager	570	867	542	503
Gennemsnitlig bødestørrelse	38.930	38.881	38.621	41.321

Antallet af tiltaleindstillinger er steget i forhold til 2015.

Stigningen i antallet af tiltaleindstillinger skyldes, at Arbejdstilsynet på grund af ændringen af arbejdsmiljølovens strafskærpelsesregler pr. 1. januar 2016 har afgjort færre sager på egen hånd ved udstedelse af administrative bøder. I stedet er der fremsendt en større andel af straffesagerne til afgørelse ved politi og domstole.

Det samlede antal sager, hvor Arbejdstilsynet har gjort et strafferetligt ansvar gældende, enten

ved administrativ bøde eller ved en tiltaleindstilling, er således stort set uændret i forhold til 2015.

503 sager blev afsluttet af politi og domstole i 2016, heraf blev 52 pct. afsluttet hos politiet med en udenretlig bødevedtagelse. 35 pct. blev afgjort ved domstolene, og de resterende 13 pct. af sagerne blev enten henlagt, afvist eller andet.

Antallet af afgjorte straffesager hos politi og domstole (542 sager i 2015 og 503 sager i 2016) har været stort set uændret. Selvom Arbejdstilsynet har sendt betydeligt flere sager til afgørelse ved politi og domstole, kan dette ikke for nuværende ses på antallet af afgjorte sager ved politi og domstole.

Bøderne i de afgjorte sager var i 2016 gennemsnitligt på 41.321 kr., hvilket er en mærkbar stigning i forhold til 2015. Stigningen tilskrives den skærpelse af bødeniveauet, som blev indført 1. januar 2016, og som er slået igennem i de sager, hvor overtrædelsen er begået efter den 1. januar 2016.

I Grønland har Arbejdstilsynet i 2016 indstillet, at der blev rejst tiltale i 3 tilfælde.

2. Sager om overtrædelse af udstationeringsloven (RUT)

Siden 1. juni 2010 har Arbejdstilsynet haft til opgave at kontrollere, at udenlandske virksomheder har foretaget anmeldelse til RUT (Registret for Udenlandske Tjenesteydere), og at anmeldelsen er fyldestgørende og korrekt i forhold til reglerne. Arbejdstilsynet kan rejse en straffesag for overtrædelse af udstationeringsloven ved manglende eller urigtig anmeldelse til RUT.

Arbejdstilsynet har siden 1. juli 2013 haft mulighed for at afgøre klare og ukomplicerede RUT-sager med et administrativt bødeforelæg. I sager, der ikke kan afgøres med et administrativt bødeforelæg, fremsender Arbejdstilsynet en tiltaleindstilling til politiet med henblik på, at der rejses tiltale mod den pågældende udenlandske virksomhed for overtrædelse af udstationeringsloven.

Straffesager	2013	2014	2015	2016
Tiltaleindstillinger	282	228	141	127
Adm. Bødeforelæg	113*	312	265	255
I alt	395	540	406	382

*Arbejdstilsynet fik mulighed for at afgøre RUT-sager med et administrativt bødeforelæg den 1. juli 2013.

Langt størsteparten af straffesagerne drejer sig om manglende anmeldelse til RUT, mens de øvrige vedrører urigtige eller mangelfulde anmeldelser.

Antallet af straffesager for overtrædelse af anmeldepligten til RUT er stort set uændret fra 2015 til 2016. Antallet af straffesager i 2016 ligger på niveau med antallet i hhv. 2015 og 2013. Styrket kontrol med anmeldepligten til RUT er fortsat en del af Arbejdstilsynets styrkede indsats overfor social dumping.

3. Sager om overtrædelse af rygeloven.

Arbejdstilsynet fører som led i tilsynsvirksomheden også tilsyn med overholdelsen af lovgivningen om røgfri miljøer. Hvis virksomhederne ikke efterkommer Arbejdstilsynets påbud efter loven, kan Arbejdstilsynet indstille til politiet, at der rejses tiltale for manglende efterkommelse af påbuddene. Arbejdstilsynet fører ikke tilsyn med rygelovens overholdelse på steder, hvor der ikke er ansatte, og indgiver heller ikke tiltaleindstillinger vedrørende sådanne lokaliteter.

Tiltaleindstillinger

<i>Tiltaleindstillinger</i>	2013	2014	2015	2016
Indstillet til politiet	11	25	33	17

Arbejdstilsynet har ikke hjemmel til at udstede administrative bødeforelæg for overtrædelse af rygeloven.

4. Det samlede antal straffesager i Arbejdstilsynet.

Tabellen neden for viser det samlede antal sager, hvor Arbejdstilsynet har gjort et strafansvar gældende. Opgørelsen omfatter overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen, udstationeringsloven og rygeloven.

	2013	2014	2015	2016
Samlet antal tiltaleindstillinger og administrative bøder	1.505	1.641	1.469	1.401

Det samlede antal af tiltaleindstillinger og administrative bøder har i 2016 været stort set uændret i forhold til 2015.